

Tire'nin Yegenli köyünde bulunan Mezar odası H.

1640

Maarif Vekâleti Celilesine

Tire Kazasının Gökçen Nahiyesine tabi Yegenli köyünde bir tarla içinde taş çıkarılırken tesadüfen bir mağara bulunarak bazı asara destres olunduğu ve asarı mekşufenin eşhas elinden toplandığı Kaza Kaymakamlığının iş'arı üzerine mahallen tahkikat ve tetkikat icrası zımında Tire'ye azimetim İzmir Vilâyeti tarafından talep ve iltimas olunmuştu.

Yeğenli köyü takriben Tire'nin yirmi kilometre şarkındadır. Mağara köye yarım saatlik bir mesafede düz bir ova üzerinde ve bir tarla içindedir. Arazinin hal ve vaziyeti, bu sahada kadim harabe izlerinin gizlenmiş olduğuna ufak bir ihtimal bile verdirmez, tesadüf eseri olarak son günlerde taş çıkarmak maksadile açılan hufre, taşla vücude getirilmiş büyük bir mezar evinin meydana çıkmasına vesile olmuştur. Mevoudiyâtine şahit olduğumuz Mezar evi, Mezokis dağlarından inen sellerle, Kayistr yani küçük mendires'in sürüklediği teressübat dolayisile bu saha, yer yüzünden uçbuçuk dört metro derinlige gömülü kalmıştır.

Gizli hafriyatla ancak üzeri delinen bu mezar odasının hakiki vaziyeti hakkında bir fikir alınmak ve bu meyanda içindekilerin tamamen meydana çıkarılmak için hafriyat icrasına lüzum görülmüş nezaretim altında Kaza Kaymakamı da hazır bulunduğu halde altı amelle istihdamile bir miktar hafriyat icra olunmuştur.

Mezar evi, murebbâî bir saha üzerine müstatil şekilde kesme taştan dört divar üzerine oturtulmuş zeminden yüksekliği iki buçuk metroya varan mukâvves kemerli, bir odadır. Bu kabil mezar odalarına bu havalide sıkça tesadüf edilir. Lâkin buradakinin tarzı inşası dikkata şayandır. Dahilî tertibatı Lidye'liler mezarına benzerse de ötekilerden çok daha gençtir. Plânda görüleceği üzere, dar ve üstü kemerli bir kapıdan girilince sağ ve solda zeminden sırf harçla altmış santim yükseldilmiş karşılıklı birer ve kapıya bakan dılı'da da keza tek bir mezar vardır ki burasının yalınız bir aile makberi olduğuna şüphe yoktur.

Hafriyat gayet itinalı bir surette yapılmış olmasına rağmen gerek divarlarda ve gerek kapıyı örten yekpare levhanın üzerinde mahkûkâta ait hiç bir Tarihî vesikaya tesadüf edilmemiştir. Mezar odası, tek başına yapılmış bir Monüman degildir. Etrafında yine taş çıkarmak behanesile açılan hufrelerin gösterdiği izlere göre-bu sahanın vus'atı hakkında kat'i bir fikir dermiyan olunamamakla bera-

ber= burasının bir Nekropol ve ya bir kabristan mahallesi olduğuna şüphesiz değildir. Şu takdirde burada kadim bir şehir harabesinin mevcut olduğuna farz etmekte bir mahsur yoktur. Ancak busaha üzerinde hafriyat yapmak, nakit fedakârlıkları icap ettireceği cihetle taharriyatın, İzmir Müze Bütçesinin müsait olduğu zemana terkle şimdilik üzerinin yeniden örtülmesi ve burada kat'iyen eşhas tarafından hafriyata meydan bırakılmaması muvafık görülmüş ve icabına da tevessül edilmiştir. Bulunan asarın bir listesi ile haiz ehemmiyet olan topraktan mamûl Statüet'lerin fotografisi merbuten arz ve takdim kılınmıştır. I numaralı elinde Yonca yaprağı şeklinde yelpaze tutan melbus kadın heykeliği Hellenistik devri mamulâtından olup şimdiye kadar Müze Koleksiyonlarında tam ve kâmil olarak bulunan Turabî eserler içinde en şayanı dikkat bir tiptir. Ve mezardan çok eskidir. İki ve üç numaralı Figürinler, Romen devrine mensuptur. Diğer Turabî eserler, san'at noktai nazarından fazla ehemmiyet arz etmezler. Cümlesi İzmire celp ve Müzede teşhir edilmiştir.

Azale ücreti, ambalaj ve nakliye mesarifinin baliğ olduğu sarfiyat, her daim İzmir Müzesine muaveneti esirgemiyen Asariatika Mühipleri Cemiyeti tarafından deruhte olunduğunu ihtiramatıyla arz eylerim efendim .

Mifettiş

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlerle İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tarihi

Aziz Ogan Koleksiyonu

OGNIZM0203003